

อิทธิพลของภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อผลการดำเนินงาน
โครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

**THE INFLUENCE OF GROUP LEADERSHIP AND TO BE NUMBER ONE
PERFORMANCE OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE
SECOND EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SINGBURI ANGTHONG**

จิรฉา โชติปิยวานิช¹, ผศ.ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล²

Chiracha Chotpiyawanit, Asst.Prof.Dr.Taweasil Koolnaphadol²

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำสำคัญ

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำกลุ่ม,
โครงการ TO BE
NUMBER ONE

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับผล การดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ของอิทธิพลของภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษากับระดับผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE และ 4) ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง จำนวน 285 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามระหว่าง 0.60 ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .823 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .784 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ระดับมาก 3) ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .892 และ 4) ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย

ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ร้อยละ 69.30

Abstract

The purposes of this research were as follows: (1) to study group leadership of school administrators and TO BE NUMBER ONE project performance of Secondary School Administrators (2) to study the relationship between group leadership of school administrators and TO BE NUMBER ONE project performance of Secondary School Administrators, and (3) to study group leadership of school administrators that affected TO BE NUMBER ONE project performance of Secondary School Administrators. The sample was 285 school teachers in the Second Educational Service Area Office Singburi Angthong stratified random sampling was used to calculate the sample size and simple random sampling. The instruments used questionnaires and the Index of Item Objective Congruence was valued at more than 0.60 the group leadership of administrators was .823, and the reliability of TO BE NUMBER ONE project performance was at .784. The statistics used for data analysis included mean, percentage, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, and Multiple Regression. The results were as follows: (1) the overall group leadership of school administrators was at a high level; (2) the overall TO BE NUMBER ONE project performance was at a high level; (3) the group leadership of school administrators was highly correlated, with a statistical significance of .01 and the correlation coefficients (r) = .893; and (4) group leadership of school administrators significantly affected TO BE NUMBER ONE project performance of Secondary School Administrators with a statistical significance of .05. All aspects affected TO BE NUMBER ONE project performance of Secondary School Administrators in the Second Educational Service Area Office Singburi Angthong at 69.30%

Keywords: Group leadership, TO BE NUMBER ONE project

บทคัดย่อ

สังคมไทยในปัจจุบันเข้าสู่ยุคสังคมเสรีนิยม คือ มีอิสระในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจมีการแข่งขันทางด้านธุรกิจการค้ากันสูง พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจส่งเสริมการบริโภคจนเรียกว่า "บริโภคนิยม" ส่วนด้านสังคมก็รับเอาวัฒนธรรมจากทั่วโลกทั้งด้านดีและไม่ดีเข้ามาด้วย ในทางตรงข้ามความมั่นคงทางครอบครัว ความรักเอาใจใส่ต่อผู้สูงอายุ ต่อลูกหลานกลับลดลงหรือถูกมองข้าม ทำให้สังคม มีปัญหามากมาย และเกิดในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับชาติ ทั้งครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง เด็กถูกทอดทิ้ง ปัญหาการพนัน อาชญากรรม ดินสุราและยาเสพติดเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาของชาติทั้งสิ้น โดยเฉพาะปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นและลุกลามออกไปอย่างกว้างขวางในหมู่เยาวชนและมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี จึงได้จัดตั้งโครงการ TO BE NUMBER ONE ขึ้นทั่วประเทศเพื่อให้ทุกภาคส่วนทุกระดับสังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดดังกล่าว โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็กเยาวชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียนตลอดจนประชาชนทั่วไปเพื่อความสงบสุขของครอบครัวและชุมชน (1)

โครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นโครงการที่รวบรวมคนที่มีอุดมการณ์สามารถจะสร้างกิจกรรมดี ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน โครงการดังกล่าวนี้จัดตั้งขึ้นได้ทั้งในสถานศึกษาสถานประกอบการ

และชุมชน โดยโครงการในสถานศึกษามีสมาชิกได้แก่ นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ โครงการในสถานประกอบการสมาชิก ได้แก่ พนักงาน/ลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น ๆ โครงการในชุมชน สมาชิก ได้แก่ เด็กและเยาวชนตลอดจนประชาชนทั่วไปในชุมชนนั้น ๆ ในส่วนของโครงการในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนก็มีสมาชิก ได้แก่ เยาวชนในสถานพินิจและศูนย์ฝึกนั้น โครงการในเรือนจำและ ทักษสถานมีสมาชิก ได้แก่ ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานนั้น โครงการในสำนักงานคุมประพฤติสมาชิก ได้แก่ ผู้กระทำความผิดในสำนักงานคุมประพฤตินั้น หลักเกณฑ์ในการตั้งโครงการมีองค์ประกอบในการดำเนินงานของโครงการ TO BE NUMBER ONE ประกอบด้วย 3 ก ได้แก่ 1.คณะกรรมการ 2.กิจกรรมโครงการ 3.กองทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้วัยรุ่นและเยาวชนที่มีปัญหา หรือต้องการความช่วยเหลือ ได้รับคำปรึกษา แนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม ได้รับประสบการณ์ และเพิ่มพูนทักษะจากการฝึกแก้ปัญหาพัฒนา EQ ทั้งด้วยตนเอง และจากกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน อีกทั้งได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในสถานที่ที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย รวมไปถึงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและระหว่างสมาชิกในชุมชน (2)

โครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง ตลอดระยะเวลา 19 ปีที่ จังหวัดอ่างทองได้ดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ส่งผลให้เด็ก และเยาวชนในพื้นที่ เกิดค่านิยมที่ถูกต้อง เป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ เป็นเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีความเชื่อมั่น เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งการสร้างและพัฒนาเครือข่ายโครงการอย่างต่อเนื่องเกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนตลอดไป โดยจังหวัดอ่างทอง มีสมาชิก TO BE NUMBER ONE อายุ 6 – 24 ปี จำนวน 54,368 คน คิดเป็นร้อยละ 96.80 มีอำเภอ TO BE NUMBER ONE ครบทุกอำเภอ มีโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา 179 แห่ง, ชุมชน 299 แห่ง, สถานประกอบการ 14 แห่ง, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 1 แห่ง, เรือนจำ 1 แห่ง และในสำนักงานคุมประพฤติ 1 แห่งด้วยความมุ่งมั่นสนองพระปณิธานขององค์ประธานโครงการมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้จังหวัดอ่างทองเป็นจังหวัดรักษามาตรฐานพร้อมเป็นต้นแบบระดับเงินปีที่ 1 ในปี 2561 นอกจากนี้สมาชิก TO BE NUMBER ONE จังหวัดอ่างทอง ได้รับคัดเลือกเป็นเยาวชนต้นแบบเก่ง และดี TO BE NUMBER ONE IDOL ระดับประเทศ รุ่นที่ 4 และรุ่นที่ 8 จำนวน 4 คน และผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง ได้รับรางวัลผู้ว่าราชการจังหวัด TO BE NUMBER ONE ในปี 2561 อีกด้วย (1)

สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง ได้มีการจัดตั้งโครงการ TO BE NUMBER ONE และน้อมนำหลักการดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE มาเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และด้วยความร่วมมือจากคณะครู นักเรียน ภาครัฐ เอกชน ประชาชน และความตั้งใจ มุ่งมั่น ท่วมเท ดำเนินงานอย่างจริงจังของนักเรียน จากรุ่นสู่รุ่นส่งผลให้สมาชิก TO BE NUMBER ONE มีลักษณะโดดเด่นในด้านการเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก โดยการดำเนินโครงการภายในสถานศึกษา ซึ่งตามหลักเกณฑ์การจัดตั้งต้องมีคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินโครงการ ดังนั้นการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้เยาวชนได้ฝึกคิดแก้ปัญหา พัฒนาEQ และการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ ภายในโครงการ TO BE NUMBER ONE จะต้องมีอาสาสมัครผู้รับผิดชอบบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ TO BE NUMBER ONE ภายใต้การควบคุมดูแลของที่ปรึกษา ซึ่งอาจประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ที่ปรึกษาโครงการ TO BE NUMBER ONE เจ้าหน้าที่เขตพื้นที่การศึกษา บุคลากรสาธารณสุข และหรือบุคลากรองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัด

ในบทบาทของผู้รับผิดชอบโครงการ TO BE NUMBER ONE ภายในสถานศึกษา ผู้บริหารของแต่ละสถานศึกษาย่อมต้องเป็นผู้นำโครงการ และรับผิดชอบในการเป็นที่ปรึกษาโครงการเป็นอันดับแรก เนื่องจากบุคคลเหล่านี้เป็นผู้นำของแต่ละสถานศึกษา และจะต้องมีคุณสมบัติที่จะสามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญของโครงการในการให้คำปรึกษา ซึ่งในฐานะของการเป็นผู้นำของสถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาแล้วนั้น จะต้องเผชิญกับความสลับซับซ้อนของปัญหาด้านต่าง ๆ อย่างมากมาย ทั้งในเรื่องของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้บริหารรุ่นเก่า อาจเกิดความยุ่งยากในการปรับตัวเพื่อการเรียนรู้ แต่ถ้าหากมีการศึกษาเรียนรู้ในการเป็นผู้นำมีอาชีพ ซึ่งจะต้องมีภาวะผู้นำก็อาจจะสามารถปรับตัวและกลายเป็นผู้นำที่ดีได้ โดยการศึกษาเรียนรู้ในการเป็นผู้นำมีอาชีพมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เตรียมตัวก้าวสู่ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาได้มีความพร้อมฝึกฝนตนเองให้มีภาวะผู้นำที่จะสามารถไปบริหารจัดการให้ห้องเรียนทางการศึกษาดำเนินงานได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ ตอบสนองความต้องการของชาตินำพาสังคมไทย ให้ก้าวออกไปข้างหน้าได้อย่างทัดเทียมกับอารยประเทศได้ต่อไป

ในปัจจุบันกระแสความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่รุนแรงรวดเร็ว ผู้นำและผู้ตามจะต้องมีการปรับตัว เพื่อนำพากลุ่มหรือองค์กรให้ฝ่าฟันผ่านพ้นกับวิกฤติที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งบทบาทของผู้นำยุคใหม่ ต้องมีการแสดงออกโดยอิสระซึ่งเป็นผลดีต่อผู้อื่นหรือสังคม เช่น การตัดสินใจ การจูงใจให้คนทำงาน การแสดงออกทางความคิด การพูด พฤติกรรมทางอารมณ์ การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม เป็นต้น ซึ่งผู้นำที่จะกล่าวถึงนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องมีภาวะความเป็นผู้นำโดยภาวะผู้นำมีความสำคัญและจำเป็นต่อการนำองค์กรสู่ความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษา และภาวะผู้นำพลังร่วมเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ต้องสร้างขึ้นในสถานศึกษา ผลัดกันนำผลัดกันตามโดยขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ (goals) และสิ่งเร้าที่มาระทบในช่วงเวลานั้น (3) อีกทั้งภาวะผู้นำของสถานศึกษาที่เหมาะสมในยุคปัจจุบันที่เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในทุกด้านของมิติ ควรจะมีรูปแบบการบริหารงานในแนวราบ (horizontal leadership) และมีการขยายขอบเขตความรับผิดชอบร่วมกันกับผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม ผลลัพธ์ของการบริหารงานในรูปแบบนี้จะทำให้บุคลากรรู้สึกถึงความสำคัญในหน้าที่ของตนเองและรู้สึกว่ามีการเติบโตก้าวหน้าไปพร้อม ๆ กัน สอดคล้องกับ Friedrich, Griffith, & Mumford (2016:312) ที่กล่าวว่าในช่วง 10-15 ปีที่ผ่านมา การศึกษาค้นคว้าด้านภาวะผู้นำได้ตื่นตัวในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์จากเดิมที่มีการศึกษาภาวะผู้นำในแนวดิ่งหรือแบบลำดับชั้นได้เปลี่ยนมาเป็นภาวะผู้นำในแนวราบ โดยเน้นกระบวนการรวมหมู่ (collective processes) มากขึ้น

แนวคิดของภาวะผู้นำกลุ่ม (Group Leadership) โดยที่หัวใจหลักสำคัญคือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ซึ่งผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มจะขึ้นอยู่กับระดับของความร่วมมือและการทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีการแบ่งปันความรับผิดชอบในการเป็นผู้นำ มีการสนับสนุนและแนะนำสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ สนับสนุนให้มีความสัมพันธ์ที่ไว้วางใจกัน และสมาชิกภายในองค์กรสถานศึกษาได้สัมผัสถึงความรู้สึกว่าการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยตนเอง โดยในบริบทขององค์กรสถานศึกษา ภาวะผู้นำกลุ่มจะเป็นส่วนที่สำคัญซึ่งช่วยในการขับเคลื่อนการศึกษาไปได้ โดยรวดเร็ว โดยมีกลไกการปฏิบัติงานร่วมกันภายในกลุ่มทำให้ผลงานที่ลื่นไหลไปได้กับทุกสถานการณ์ ทำให้องค์กรสถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งภาวะผู้นำกลุ่มยังมีต่อคนอื่นในระหว่างกำหนดวิสัยทัศน์และการพัฒนาของภารกิจของโรงเรียน ซึ่งเป็นผลให้องค์กรเคลื่อนไปสู่เป้าหมายด้วยความเป็นเอกภาพ ผลการดำเนินการศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจ ตรวจสอบความเหมาะสมของจำนวนองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์ Parallel analysis ภายใต้บริบทองค์กรสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จนเป็นที่แน่ใจว่ามีองค์ประกอบจำนวนทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จิตสำนึกกลุ่ม 2) ความไว้วางใจในกลุ่ม 3) การสื่อสารในกลุ่ม 4) การสนับสนุนทางอารมณ์ 5) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และ 6) ความเป็นปึกแผ่นในกลุ่ม (4)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำและบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา และยังมีมีความสำคัญในการบริหารดูแลโครงการ TO BE NUMBER ONE ภายในสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งจังหวัดสิงห์บุรีและจังหวัดอ่างทอง มีจำนวนโครงการ TO BE NUMBER ONE ที่จัดตั้งขึ้นในสถานศึกษาทั้งหมด 179 แห่ง (1) ผลของการดำเนินโครงการในภาพรวมของจังหวัดสิงห์บุรีและจังหวัดอ่างทอง ตลอดระยะเวลา 19 ปี มีผลการดำเนินงานดีเด่น และในจังหวัดมีกิจกรรมเด่น เช่น จัดอบรมพัฒนาศักยภาพของสมาชิก กิจกรรมดนตรีต้านยาเสพติด กีฬา และการสร้างสรรค์

ผลงานศิลปะ ที่ส่งตัวแทนเข้าร่วมค่ายพัฒนาสมาชิก TO BE NUMBER ONE สู่ความเป็นหนึ่ง ซึ่งผลของการดำเนินโครงการที่เป็นไปในทิศทางบวกตลอดระยะเวลาของการดำเนินโครงการ ส่วนหนึ่งอาจมาจากการบริหารจัดการของผู้บริหารในแต่ละสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาของภาวะผู้นำกลุ่มที่มีผลต่อผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำกลุ่มเพื่อส่งเสริมพัฒนาการศึกษาไทยให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อไป

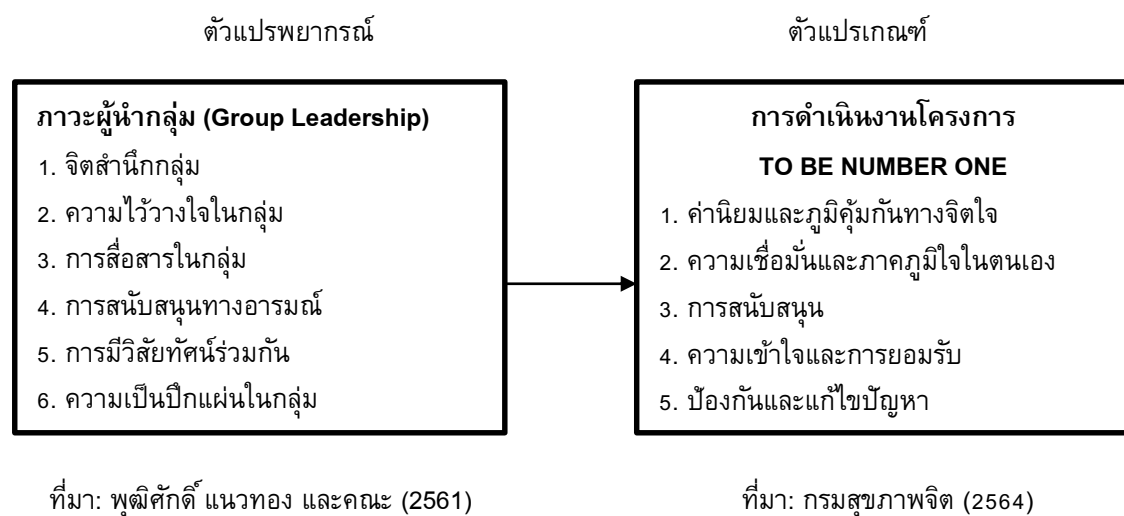
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง
2. เพื่อศึกษาระดับผลการดำเนินงาน TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา กับผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

สมมติฐานในการวิจัย

1. ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา กับผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE มีความสัมพันธ์กัน
2. ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย



วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู จำนวน 1,101 คน ซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan จำนวน 285 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) ตามขนาดของโรงเรียน แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย แบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบสอบถาม (Questionnaire)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วิทยฐานะ และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งข้าราชการครู แบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำกลุ่มและการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE โดยนำข้อค้นพบที่ได้มาทำการวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามลักษณะที่เฉพาะต้องการ

3.3 ร่างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมตามโครงสร้างของนิยามศัพท์

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างและพัฒนาขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence) IOC แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 ขึ้นไป

3.6 ปรับปรุงแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ (Try out) กับกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .978 แบบสอบถามเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .976 และแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .986

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถาม เสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัย

4.3 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถาม เสนอผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความ ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

4.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) โดยผู้ประสานงาน กับสถานศึกษาด้วยตนเองและแจ้งกำหนดวันในการปิดรับแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ได้แก่ เพศ อายุ วิชยฐานะ และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งข้าราชการ ครู โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวม รายด้าน และรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 วิเคราะห์ระดับผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวม รายด้าน และรายข้อโดยการหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการดำเนินการ โครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2.4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวม รายด้าน และรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตาราง 1 ระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)โดยรวม และรายด้าน

ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านจิตสำนึกกลุ่ม	4.32	.52	มาก
2. ด้านความไว้วางใจในกลุ่ม	4.03	.33	มาก
3. ด้านการสื่อสารในกลุ่ม	4.16	.35	มาก
4. ด้านการสนับสนุนทางอารมณ์	4.23	.38	มาก
5. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.19	.37	มาก
6. ด้านความเป็นปึกแผ่นในกลุ่ม	4.24	.50	มาก
รวม	4.19	.30	มาก

2. วิเคราะห์ระดับผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวม รายด้าน และรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตาราง 2 ระดับผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวม และรายด้าน

ข้อ	การดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ด้านค่านิยมและภูมิคุ้มกันทางจิตใจ	4.09	.40	มาก
2	ด้านความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง	4.23	.37	มาก
3	ด้านการสนับสนุน	4.29	.39	มาก
4	ด้านความเข้าใจและการยอมรับ	4.19	.33	มาก
5	ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.20	.34	มาก
	รวม	4.20	.29	มาก

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

ภาวะผู้นำ กลุ่ม	ผลการดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE					โดยรวม(Y)
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	
X ₁	.618**	.448**	.581**	.265**	.481**	.620**
X ₂	.415**	.357**	.334**	.415**	.442**	.498**
X ₃	.623**	.484**	.463**	.396**	.597**	.656**
X ₄	.148*	.484**	.437**	.586**	.336**	.500**

X_5	.542**	.524**	.586**	.493**	.487**	.674**
X_6	.565**	.430**	.495**	.235**	.416**	.555**
โดยรวม(X)	.677**	.620**	.673**	.523**	.623**	.799**

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

ตาราง 4 ผลการถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method) ภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	p
1. จิตสำนึกกลุ่ม (X_1)	0.211	0.382	0.032	6.519*	0.000
2. ความไว้วางใจในกลุ่ม (X_2)	0.071	0.081	0.038	1.886	0.060
3. การสื่อสารในกลุ่ม (X_3)	0.167	0.202	0.040	4.166*	0.000
4. การสนับสนุนทางอารมณ์ (X_4)	0.228	0.298	0.029	7.980*	0.000
5. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_5)	0.232	0.298	0.038	6.083*	0.000
6. ความเป็นปึกแผ่นในกลุ่ม (X_6)	-0.069	-0.120	0.035	-1.973*	0.049
R = .832	SE _{est} = .162	F = 104.386			
R ² = .693	a = 0.664				

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง สรุปผล ได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยคือ ด้านจิตสำนึกกลุ่ม ด้านความเป็นปึกแผ่นในกลุ่ม ด้านการสนับสนุนทางอารมณ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการสื่อสารในกลุ่ม และด้านความไว้วางใจในกลุ่มมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ระดับการดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อยคือ ด้านการสนับสนุน ด้านความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความเข้าใจและการยอมรับ และด้านค่านิยมและภูมิคุ้มกันทางจิตใจมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ระดับภาวะผู้นำกลุ่มมีความสัมพันธ์กับการดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .799 แสดงว่าตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

4. ภาวะผู้นำกลุ่มส่งผลต่อการดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำกลุ่มทุกด้านร่วมกัน พยากรณ์ผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ได้ร้อยละ 69.30 โดยด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการสนับสนุนทางอารมณ์ ด้านจิตสำนึกกลุ่ม ด้านการสื่อสารในกลุ่ม ด้านความไว้วางใจในกลุ่ม และด้านความเป็นปึกแผ่นในกลุ่ม ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับ อิทธิพลของภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญมาอภิปรายโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดมาตรฐาน ตำแหน่งและหน้าที่รับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้มีบทบาทหน้าที่ที่มอบหมาย ให้คำปรึกษา อำนาจการทำงาน แก้ปัญหาและมีกระบวนการทำงานร่วมกันกับสมาชิกในหน่วยงานตามภารกิจที่รับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพุทธิศักดิ์ แนวทองและคณะ (5) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำกลุ่มของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าภาวะผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันก่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย Don & Raman (6) ได้ทำการศึกษา เรื่อง School Management and Leadership: Teamwork in Schools พบว่า การทำงานเป็นกลุ่มเป็นการทำงานที่มีสมาชิกมากกว่าหนึ่งคนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่มีร่วมกัน ซึ่งควรเน้นในการจัดการเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนคือการสร้างกลุ่มงานที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้งานและสามารถทำงานร่วมกันได้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยทั่วไปแล้วกลุ่มปฏิบัติงานจะเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพที่มุ่งสร้างความเป็นเลิศ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลการวิจัยครั้งนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านจิตสำนึกกลุ่ม ด้านความเป็นปึกแผ่นในกลุ่ม ด้านการสนับสนุนทางอารมณ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการสื่อสารในกลุ่ม ด้านความไว้วางใจในกลุ่ม ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับครูเพื่อทำการปฏิบัติงานเกิดความเสมอภาพ อาจจะเป็นรูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารในการสื่อสารครูต่างกันแต่คนต่างกัน

2. ระดับผลการดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรงเรียน ได้ดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE มาอย่างต่อเนื่อง จึงก่อให้เกิดกลยุทธ์แนวทางการตัดสินใจและมาตรการแก้ปัญหา ในการดำเนินการโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชา สมิงไพโร (7) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับกิตติมา ก้านจักร และประจักษ์ บัวผัน (8) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมในผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของคณะกรรมการผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่าหลังจากที่เด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ TO BE NUMBER ONE เพิ่มขึ้นสูงกว่าตอนยังไม่เข้าร่วมโครงการ แสดงให้เห็นว่าการที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นได้นั้น เด็กและเยาวชนจะต้องมีความรู้และ

ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อน การที่มีความรู้และความเข้าใจจะทำให้สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง จากการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการเข้าร่วมโครงการ TO BE NUMBER ONE ป้องกันยาเสพติด สร้าง สุขภาพ สร้างภูมิคุ้มกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วม โครงการ TO BE NUMBER ONE ป้องกันยาเสพติด สร้างสุขภาพ สร้างภูมิคุ้มกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการ สนับสนุน ด้านความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความเข้าใจและการยอมรับ และด้านค่านิยมและภูมิคุ้มกันทางจิตใจ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านค่านิยมและภูมิคุ้มกัน ทางจิตใจ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในช่วงสถานการณ์ที่ผ่านมา เป็นช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโคโร นา (COVID19) กิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการสร้างค่านิยมที่ดี หรือกิจกรรมที่สร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจลดน้อยลง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการเรียน การสอนในระบบออนไลน์ เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติได้ ซึ่งสอดคล้อง กับ บุญเลี้ยง ทูมทอง และประทวน วันนิจ (9) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากสถานการณ์โควิดที่มีต่อการ จัดการศึกษาไทย: การศึกษาทางเลือก คือทางหลักและทางรอดในการจัดระบบ การศึกษาไทยในอนาคต พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบ On SiteและOnline มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3. ระดับภาวะผู้นำกลุ่มมีความสัมพันธ์กับการดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .799 แสดงว่าตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์กันในแสดงว่าตัวแปรทั้งสองมี ความสัมพันธ์ในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะรูปแบบภาวะผู้นำกลุ่มเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการ ดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็น ผู้ที่ต้องมีบทบาทในการบริหารงาน มีการสร้างจิตสำนึกในกลุ่ม สร้างการไว้วางใจในผู้บริหารและในกลุ่มครู มีการสื่อสารเพื่อให้บรรลุงาน มีการสนับสนุนทางอารมณ์ที่ดี มีการวางวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการทำงานที่ดี และสร้างความเป็นปึกแผ่นในกลุ่มครู ตลอดจนผู้บริหารบริหารโครงการให้มีการดำเนินการผ่านครู และเพื่อที่ ครูจะได้ดำเนินการโครงการและได้ส่งผลไปยังนักเรียน ผู้ซึ่งเป็นส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง สอดคล้องกับ สายรัมย์ และ คณะ (10) ได้ศึกษาเรื่อง Development of Program to Enhance Team Building Leadership Skills of Primary School Administrators การศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ดอน และราเมน (11) ได้ ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง School Management and Leadership: Teamwork in Schools พบว่าโรงเรียนจะได้รับ ประโยชน์อย่างมาก จากการสร้างกลุ่มงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้การมอบหมายงานง่ายต่อการใช้ทำงานและ ง่ายต่อการบรรลุเป้าหมาย ที่สามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การศึกษาพบว่าโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. อิทธิพลของภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำกลุ่มทุกด้านร่วมกัน พยากรณ์ผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ได้ร้อยละ 69.30 โดยด้านการ มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการสนับสนุนทางอารมณ์ ด้านจิตสำนึกกลุ่ม ด้าน การสื่อสารในกลุ่ม ด้านความไว้วางใจในกลุ่ม และด้านความเป็นปึกแผ่นในกลุ่ม ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครู ต้องทำงานสนองเป้าประสงค์ของสถานศึกษา หากภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นแบบใด ย่อมส่งผลต่อผลการ ดำเนินงานโครงการของครู การวิจัยครั้งนี้ พบว่าภาวะผู้นำกลุ่มมีคุณลักษณะที่สามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงาน โครงการ TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย Morris, Julia E (12) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง The Role of Leadership in Establishing a Positive Staff Culture in a Secondary

School พบว่าการเปลี่ยนแปลงรูปแบบความเป็นผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของโรงเรียนในทุกปัจจัย จากกรณีศึกษาเน้นให้เห็นถึงกลยุทธ์ที่เห็นได้ชัดเจนของการเปลี่ยนแปลงของภาวะผู้นำในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งส่งผลให้สามารถนำแนวทางนี้ไปเพิ่มขวัญกำลังใจและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับ Don & Raman (6) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง School Management and Leadership: Teamwork in Schools พบว่าความร่วมมือในโรงเรียนคือการเพิ่มประสิทธิภาพการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และสภาพแวดล้อมการทำงานที่กลมกลืนกัน ดังนั้นผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็นนักวางแผนผู้ประสานงาน สร้างแรงจูงใจ เพื่อปลูกฝังจิตวิญญาณของความร่วมมือในโรงเรียน ในขณะเดียวกันต้องสนับสนุนการทำงานของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความไว้วางใจในกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความไว้วางใจในกลุ่ม โดยเริ่มจากการไว้วางใจในตัวครู ยอมรับในตัวครู ช่วยเหลือสนับสนุน ให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูและครูกับครู ตลอดจนเอื้อโอกาสให้ครูได้แสดงศักยภาพของตนเอง

2. ระดับผลการดำเนินงาน TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านค่านิยมและภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษาซึ่งบริหารโดยผู้บริหารสถานศึกษา และมีครูเป็นผู้ดำเนินงานโครงการจะต้องจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเสริมสร้างค่านิยมที่ดี และกิจกรรมที่สร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ เช่น กิจกรรมกีฬาภายในสถานศึกษา กิจกรรมลานเยาวชนคนกีฬา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยอื่นที่สามารถส่งผลต่อผลการดำเนินงาน TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงทดลองของภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อผลการดำเนินงาน TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

3. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาต่อผลการดำเนินงาน TO BE NUMBER ONE ของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

[1] กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE. สำนักงานโครงการ TO BE NUMBER ONE. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565

[2] มูลนิธิทีบีเอ็มเบอร์วัน. (2565). TO BE NUMBER ONE โครงการรณรงค์และแก้ไขปัญหายาเสพติด.

<http://www.tobenumber1.net/abouttobe/content2.php>

[3] บัณฑิต ลักษณะการพรรณ และกนกอร สมปราชญ์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา

- [4] พุฒิสักดิ์ แนวทอง, งามอาจ นัยพัฒน์, & อรุณา เจริญสุข. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำกลุ่มของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, 9(2), Art. 2.
- [5] พุฒิสักดิ์ แนวทอง, งามอาจ นัยพัฒน์, & อรุณา เจริญสุข. (2560) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดภาวะผู้นำกลุ่ม ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร : การวิเคราะห์กลุ่มพหุ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยภูเก็ต
- [6] Don & Raman (2019). *School Management and Leadership: Teamwork in Schools*. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565, <https://shorturl.asia/5URS4>
- [7] วิชา สมิงไพร (2557). การศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- [8] กิตติมา ก้านจักร และประจักษ์ บัวผัน (2557). การมีส่วนร่วมในผลการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น
- [9] บุญเลี้ยง ทุมทอง และประทวน วันนิจ (2565). ผลกระทบจากสถานการณ์โควิดที่มีต่อการจัดการศึกษาไทย: การศึกษาทางเลือก คือทางหลักและทางรอดในการจัดระบบ การศึกษาไทยในอนาคต. วารสารธรรมทรรศน์
- [10] Sairam, Boonchaury; Sirisuthi, Chaiyuth; Wisetrinthong, and Kanjana (2017). *Development of Program to Enhance Team Building Leadership Skills of Primary School Administrators*. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565, <https://eric.ed.gov/?id=EJ1146505>
- [11] Don & Raman (2019). *School Management and Leadership: Teamwork in Schools*. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565, <https://shorturl.asia/5URS4>
- [12] Morris, Julia E. (2020). *The Role of Leadership in Establishing a Positive Staff Culture in a Secondary School*. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565, <https://shorturl.asia/qk2YP>